

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési felhívás

a

„SZABOLCS”

1873-ik évi 2-ik félévi folyamára.

Az új félév közelegvén, nemcsak szokásból, hanem a „Szabolcs” előtt megoldásra várakozó kérdések és feladat fontosságától is indíttatva, emelünk, illetőleg intézünk pár szót lapunk előfizetőihez s e nemes megye fiaihoz és leányaihoz a küszöbön álló új félév előtt.

Olvasóink eddigi működésünkből tapasztalhatták, hogy a „Szabolcs” mindig csak helyi, megyei közlőny kívánt lenni; szándékosan kerültünk minden oly közlést, mely által programunk keretéből kilépünk volna.

Irányunkat mindig a megfontolt haladás, a józan szabadelvűség s a tiszta hazafiság jelképe. Ez irányt ezentul sem tévesztendő el szem elől. Nagy ígéreteket soha nem tettünk; de mindent elkövetünk s jövőre is elkövetünk, hogy a közvélemény rokonszenvét lapunk számára biztosítsuk.

Hála megvénk értelmiségének, e törekvésünkben nem hagyott magunkra; szellemileg és anyagilag folyvást támogatott. Kérjük is, hogy jövőre se vonja meg tőlünk szíves támogatását, mely nélkül egy napig sem élhetnénk; miután vállalatunk nem nyereszkeskedési tervekre, hanem csupán e megye közönségének lelkes részvételére van alapítva.

Az előfizetési összegeket a „lapkiadó-társulat” pénztárnokához, Krasznay Gábor urhoz kérjük küldetni, illetőleg az előfizetést „utalvány” útján intézni. Könyvársai uton kizárólag Illinecz Gyula ur nyiregyházi könyvkereskedésében lehet előfizetni.

Nyiregyháza, június 20. 1873

A szerkesztőség.

A kolerajárvány.

Most, midőn megyénkben a rövid ideig tartott kolerajárvány, egy évnegyedig elhallgatva, ismét kezdi fejét emelgetni: nem főleg az azt lapunkban szóba hozni, hogy kevésbé legyen ismeretlen és kevésbé féltelmes.

Kolerának nevezik a hirtelen fellépő hasmenést és hányást-hányászekelést. Ezen állapot éppen nem ritka; mert előjöhethet emésztetlen vagy romlott ételtől és italoktól, jejes vagy igen hideg víztől, igen erős hánytató vagy hashajtótól és a has meghűtésétől. Nálunk nyaranként gyakran fordul elő ilyen, és általában kedvező lefolyása (cholerae nevezik); hanem ha sokakat lep meg egy időben, járványosnak mondják.

Hanem van másik, veszélyesebb fajja is, az ázsiai kolera. Ennek eredeti hazája keletindia, ahonnan kiindulva, már 1830-ban keresztül vándorolatta Európát és azóta meg is fészkelte magát itt; járványosan dúlván nálunk is, különösen 1848- és 49-ben, valamint 1854-55- és 66-ban. Tehát régi, ezúdar ismerőstink.

A kolerának belső lényegére, t. i. arra nézve, ami őt nemzi, az orvosi tudomány még nem határozott; épen oly kevésbé van kikényszerítve a természet törvénye, melytől az ő gyarapodása, elterjedése és utai függene; de azért mégis sokat haladtunk annak ismeretében. Jémes tudósok buvárlatai szerént, a betegek ürítékai terjesztik; hanem ehhez még kedvező körülmények is keltenek, hogy oly irtoztató terjedtséget nyerhessen. A fris ürítékben, ugylátszik, a koleraméreg még kevésbé van meg; hanem kifejődik azoknak bomlásával. Ezt pedig mindenesetre elősegítik a légköri viszonyok, különösen más növényi és állati rothadó anyagoknak összegyülemése. Azért mutatkozik nálunk eddig csak a tisztavölgyön; azért terjed könnyebben a lakaos és nedves, hamar befogadó és soká megtartó talajon. Mindezek fölött pedig kedvez annak a szemet és hulladékok összehalmozása, s az emberi ürítékkel való könnyelmű csinalankodás. Terjedéséhez kell végre, másik oldalról, az emberben való hajlam, amit ideges gyengeség és lehangoló, kimerítő körülmények fejtenek ki.

A legkitűnőbb eseteket kísérő tünetek, valamint azok lefolyása és a boncvizsgálati leletek észleléséből állíthatni, miszerint a kolera legközelebbi alapja, a nedveknek a vérből és az egész belesatorna belső hártájából való mértékeltlen kiuzadásában áll.

Hogyan óvhatja magát az ember a megbetegedéstől?

Szabályos életrend szükséges minden időben az embernél; kolera idején pedig az az ellen elkövetett vétség valóságos életkockáztatás. Vonatkozik ezen életrend a lakásban, ruházatban, ételmi czikkben s a testi és szellemi életben megtartandó szabályokra.

A nedves, rekedt levegőjű lakás különösen veszélyes; ellenben a száraz, tágas, szellőztetett és büzös anyagoktól menten tartott lakás hathatósan véd ellene. Alkalmasabbá teszi a lakást, különösen a szűket, a meszelés. Rekedt levegőjű lakhelyben jó elhármszat kitenni, körülbelül 1 latot egy napra. Jó továbbá az ágybeli kirakása és az éji edények minél előbbi kitakarítása. Jó az éjet elpárolgatása is, lapos edényben pártútre tevé. A füstölés inkább árt, mint használ. A szabadban való hálás óvatossággal történjenk.

Gond fordítassék az öltözködésre is. Nyárban is meg lehet hűlni, kivált olyanoknak, aki teljes öltözethez van szokva. Az igen meleg ruházat is kárt okozhat.

Az étkezésben rendes időt kell tartani és mértékletességet. A megszokott ételket és italokat tanácsos megtartani. Azért a csecsemőre nézve is kárkony lehet a járvány idején való elválasztás. Az ugynevezett óvszerek vagy hiábavalók, vagy ártalmasak.

Szükséges biztosíték ezen kívül a testi és szellemi munkában való rendtartás, valamint minden testi és lelki megerőtötéstől s lehangoló kedélymozgal-

maktól való óvakodás. Ajánlatos a gyakoribb mosakodás mint különben, hús vagy langyvízzel, ugy, mint kiki eddig szokta. Ijedtség és félelem hű szövetségese a kolerának.

Hogyan használhatni fel az időt legjobban orvos érkeztéig?

Távol legyen minden elcsüggedés. Igen szép és czélszerű volna, ha a községekben egészséges, emberszerető fiatalokat oly emberséges szentlelek szállna meg, hogy maguk közt szabadító egyleteket alakítanak, mely feladatúal tűznék ki, a baj első felmerültével a beteg ápolása végett megjelenni; csak nagylelkűség és krisztusi szeretet volna abban, nem veszedelem. A kolera eset felmentével a ragályosságnaq semmi aggodalma sem lehet. A ragályosság legtöbbnyire szellemi szokott lenni; az anyagi csak később, az ürítékek gondatlan szétszórása után, rothadás által fejlik ki.

Első gond legyen tehát, a beteg szobájában a levegő tisztasága. Fris lég, semmi pipafüst, semmi fölösleges személy jelenléte és szorgos eltávolítása minden büzösnek.

Az ingéig levetkötött beteget ágyba kell tenni és tagjait kámfor-poros flanelál folyvást gyöngédnen dörzsölni; kevesenként hideg vizet vagy jeget adogatni, amennyit kíván; minden alkalmatlan melegítéseket kerülni kell; általában jobb, ha minden orvosság-adástól tartózkodunk, mert az az értelmes orvos dolga; netalán elkövetett hibáritkán helyrehozható. Legfőlebb a már elégtelen dörzsölt hasra mustár- vagy tormapépet tetheti, amely meleg vízzel készült.

Igy a megérkezett orvosnak, ugyszólván félig megmentett beteg adatik át.

Ha orvos nem hamar, vagy épen nem is kapható.

Kényes dolog tanácsot adni, miután a gyógyszerert mindig az egyéniséghöz képest módosítva, kell nyújtani. Átalában mégis a meddig a hasmenési üríték vizes, pelyhes, szin és büz nélküli; minden 1/2 órában közönséges szikkfűvirágból készült klisztir adandó, sóval és olajjal; azután pedig csak 1—2—3 órában. Beveendő gyógyszerül legfőlebb 1—2—3 adag Dower-por, 2 óránkint egyet adva. Néha, kivált kezdetben, magában megy el az állóvet: akkor azonnal ismétetni kell, de több sóval. Rajta kell lenni utóbb is, hogy a székelés meg ne szünjék. Ennek elősegítésében áll a leghatályosb koleragyógyítás. Pedig komolyabb esetben könnyen megcsik, hogy az ürítés felül, alul megáll, a bőr kékül és hideg; ez veszélyes; ekkor kámforral kell a klisztirt elegyíteni, s óránkint, a rendes ürülésig, ismételni.

Az eféle állóvet így készült: Végy egy kis diónyi kámfort; cseppents rá 10 csepp spiritust; adj hozzá 1 tojásszéket és 1 kanál faolajat; keverd össze táiban, 3 személy szikkfűfőrrázattal. Ez elég 4—6—8 állóvetnek. Belsőképen is kámforcseppek adatnak, 8—10 cseppekben félóránkint.

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasábos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörinél 4 kr.
Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek alatt eszközölhető.
Minden egyes beiktatás után kincstár illeték 30 kr.
A nyilt-terben minden három hasábos garmond-sor díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszábasánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Mihelyt a bőr hidegsége és kékszíne, a rekedtséggel együtt elmúlik, az érverés szabaddabb, a lélekzés könnyebb lesz: a cseppek adásával is meglehet szítani. A hányás ne okozzon aggodalmat. Ha pedig a bőr is felmelegült s a vizellet megindult: ez már jele a gyógyulásnak.

Világosan kitünik az előadottakból, minő szegényítő módon hibás eljárás netalán valami község részéről, magát vasvillákkal védelmezni akarni oly veszély ellen, melyet nem egy utas visz magával valahová, mint például a marhavészt egy szál takarmánnyal is; hanem legalább is tisztátalanságot, levegőromlást és inséget terjesztő tömegek. Okos emberhez minő méltatlan óvakodás az, a koleraiban elhaltak még helyet sem adni a rendes temetőben! És minő szegény, mondhatni rozslékütség végre, fölteni ember felől olyat, hogy fölmerülhet rosszakarat elől talán még kutainkat is védenünk és őriznünk kell. Indokolatlan félelemnek nyomorúságos nyilvánulásai mindezek; az etele óvakodási rendszabályok soha egy hajszálnyit sem segítettek a baj hátraktatásában. Ennélfogva a mult, gyarlóbb időknék ezen sok bajt szerzett kinövésait, a mai, felvilágosodottabb korban, az orvos-rendőri tudomány, mint fölőseges czéltalanságokat, melőzendőknek tartja.

Nem is eféle nyers fogásokkal védhetjük meg magunkat az ólálkodó veszélytől; hanem házunknak, háztájékunknak, egész környeztetünknek, valamint testünk és lelkiünknek is tisztántartásával, rendtartással kívül belül és életünk folytatásának józan mérséklettségével.

Szabó Dávid
megyei főorvos.

Egészségi rendszabály a kolerajárványkor.

- 1) Mértékletesség ételben és italban, a részegeskedés és kicsapongás szigorú kerülése.
- 2) Tisztaság egy a szobában mint az udvaron. A szobát még hideg időben is — napjában többször szellőztetni, abban a moslékos káposztás hordót, továbbá a krumplit és szárnyas házi állatokat nem kell megszervezni. Az udvarról a trágyát és minden rondaságot el kell takarítani, egy a szobát naponként forró téglára vagy vasra öntött cetettel kifüstölni.

A „Szabolcs“ tárczája.

A nőemancipáció kérdése a közelmúltban.

(Irt. Golenich Károly.)

(Folytatás.)

IV.

„Akik ma az emberiség nagy tömegének háta mögött járnak, egykor azon helyet foglalandják el, amelyet jelenleg a legszűkebb elocapatok tartanak megszállva,“ mondja Makulay. Ezen elvet hanportják a női emancipációt kedvelők is. Tagadhatlan az, hogy az őskorban nőnk még álmódni sem merészkelt oly szabadságról, mint minőnek jelenben örvendenek, s ha azon időkben oly nagy horderejű kérdésekkel lépett volna föl Miss Becker, Miss Rhoda Gare, Ernestine Rose s a tüzes Farham Elisa, főleg ez utóbbi, ki nyilatkozta kimondni könyvében, hogy „a nő minden kétségen kívül felette áll a férfúnak még értelmi tekintetben is, a szemlélet, a vizsgálódás, mely a nő hozományát képezi, nem föltötte áll-e a férfú lassú, czamogó megfontolásoknak?“ Mondom ha ily elvekkel akkor léptek volna föl, bizonyynyal egy szenvedtek volna mártýrhalált, mint egy Socrates. Vannak a természetben idők, midőn új elvek születnek és midőn ez új elvek megvalósulnak; habár vétkeresztésen is át. Kezdetben csak ilyen kevesen izoktak lenni azok közül, kik az új eszmét pártolják; de tagadhatlan, hogy az új elmégis győzelmet áll, habár óvszázadok múlva is. A világnép oly különösen van alkotva, hogy ott nagy léhozaknak képződni nem szabad, sem az anyagban, sem a szellemi műveltségben. Ezélett senki sem gondolt a nők szellemi állásával; a régi kor megelégette pusztán azt, ha a nő jó eszed volt. Nezzük most daczára annak, hogy nem toródott a nőkérdéssel egy nagy elme sem, mégis a viszony a férfiak s a nők között csak is olyan a jelenben, mint az őskorban, azaz, mindkétnem haladt előbbre szellemi műveltségben, jogok szer-

- 3) A ruházattal az időjárásához kell alkalmazkodni, már most is reggel és este melegebben öltözködni. Kik hajlandók a hasmenésre, viseljenek flanelt vagy szörkalmét hasukon.
- 4) A hasmenést úgy kell tekinteni, mint a kolera betegség legelső kezdetét. A hasmenésben szenvedő ember feküdjék az ágyba, igyék melegebbat, bodza, mentha, vagy boróka-forrázatból — ha nem hány; ha pedig a hányás jelentkezik nála, igyék hideg vizet konyonként. Rakasson a hasára melegített korpát vagy hamut zacskóban.

5) Miután a kolera-ragály abban foglaltatik, amit a beteg kihány, és mi töle hasmenéssel kiürítették: minden törekvés odairányoztassék, hogy a kolera-ragály erejét elveszítse; mert csak így lehetend a kolera-betegség széthurcolását megakadályozni. Mely fontos czél elérésére a vasgálicz szolgál leghathatóbb ellenszerül.

Azért is minden lakos a vasgálicz megszerzésére — melynek fontja 8 kr. és minden fűszeres boltban kapható — komolyan utassatik. Miből, t. i. a vasgáliczból 1 font 20 litce vízben felolvasztva, minden háznál készon tartassék avégett, hogy a koleras vagy a hasmenésben szenvedő beteg ürítékéi avval összekevertetvén, ragályosságukat elveszíték.

Az ürítékék nem az áryékszékebe, se nem a trágyára öntessenek, hanem a földbe ásattassanak.

- 6) A kolera betegek és a halottak fehér és szenyyes ágynemű-ruhái, erős lugban vagy chlormeszes vízben 48 óráig tartó áztatás által azonnal fertőtlenítendők; bizonyított tény lévén ugyanis, hogy a koleras betegek szenyyes, piszkos ruhái, legveszedelmesebb terjesztői a kolera betegségnek.

Kelt Nyiregyháza, 1873. jun. 30.

Meskó Pál
v. főorvos.

KÖZÜGYEK.

Nyiregyháza város képviselői gyűléséből.

(Julius 4.)

A tanácskozás legfontosabb tárgyát, a városház felülvizsgálására kiküldött bizottságnak az épület iránt tett jelentése képezte. Bár a mult gyűlés e kérdés tárgyalását kijelölte, a többség azonban annak tüzetes

zésében Jelenleg nőink elfoglaltak azon állást, melyet a férfiak odahagytak. De most hölgyeink egy része nem elégszik meg a lassu feljéssel; egy merész ugrással felakarják magukat küzdeni azon pontra, hol a férfiak állanak.

Vajjon fog-e dandált aratni az elv? Biztosan mondhatjuk hogy igen; de nem rögtönösen. Az új elv dandált fogja aratni, midőn, mint Maculay mondja, „Azon nők is, akik ma még az új elvet nem osztják, ott fognak állani, ama helyet foglalandják el, melyet jelenleg a szélső pártok elfoglalva tartanak. Az emancipáció kérdésének megvitatása által, a nők már is nyertek oly jogokat, melyekkel eddig nem bírtak; látjuk, hogyan haladnak előbbre. Csakis ily lassu fejlődés után, nagy idők múltán lehet a győzelmet remélni.

Ez a kérdés is csak olyan, mint minden más politikai kérdés. Orvosság és mérég is; hasonlít azon rágó mérgekhez, melyek jól alkalmazva a sebre, elroncsolják a rosszat; de ha csak kissé tovább hagytatik a seben; hacsak kis vigyázatlanság járul hozzá: belekap az őshiba s elrontja az egészséget.

Bocsánatot kérek hölgyeimtől, de akarna nem akarna, beleemélyedtem a történelembe; ott látom veszélyt annak, hogy mily iszonyu károkat okozott az mindig, ha valamely eszmé megvalósítását rohamosan sürgették; ha nehány tudós, vagy államférfiu azon eszméjét, melyet ő maga egy egész életen át folytonos szemlélődés s kutatás után alakított meg, úgy akarta átállónassá tenni, hogy a tudatlan, vagy a kevéssé művelt nép ez eszmét, melyet mint mondám, a széznék kidomborítania talán egész életén át történt tanulmányozás után sikerült csak, egyszerre felfogassa, méltányolhassa, és hogy azt félre ne magyarázza, hanem oly igazán s tisztán átértse, mint az aktól eredt.

Hány igaz és szép elv végeredményében iszonyatosan azért, hogy rögtönözve állítottak fel; míg ha lassan, fokozatosan történt volna annak győzelme: minden vizüly elkerülhető lett volna.

Vegyük figyelembe az idoszakokat.

A görög nép mindent a természetben keresett, s

tárgyalásába nem avatkozott addig, míg a városház épületének műszaki felülvizsgálata meg nem történtik. A polgármesternek azon jelentésére azonban, hogy Kiszely Károly szathmári kir. mérnök, a műszaki vizsgálatra megérkezett, kimondatott, hogy a költségvetés felülvizsgálásával megbízott küldöttség, a műszaki felülvizsgálatnál segítsek.

Olvasatott a városi tanácsnak, a képviselet meg-hagyása folytán, a szakosztályok számarányban felosztása tárgyában tett jelentése. A tanács e jelentésben előadja, hogy nem érezte magát feljogosultnak arra, hogy az illető szakosztályi tagok egyeni szabadságát, a beosztás tekintetében korlátozza; de másrésztől nem is látta célszerűnek a számarányban beosztást azért sem, mivel némelyik szakosztály köréhez több teendők levén sorozva, a szakférfiak önkényileg s megkérdőzteték nélkül, jogosan nem lehettek beosztások. E tanács jelentés, valamint azon intézkedés is, melyszerint a szakosztályok, a leendő kik választására már be is szölitattak, tudomásul vétetvén, helyben hagyatott.

A főképintáknak azon kérelmére, melyszerint a szervezet értelmében, hivatalához egy irnokot két rendelgetni, s egyzersmind a hivatali szük helyiségnek megszaorítását kérelmezi; határozatott: hogy az irnok megadatik; a helyiség iránti intézkedéssel pedig polgármester bizatott meg.

Polgármester jelenti, hogy a szélmalom iránt csupán egyetlen ajánlat érkezvén be, a malom eladását nem eszközölheté. Határozatott: hogy a szélmalom a polgármester szakértők által becslésse fel és gondoskodjék annak kiépítéséről, valamint igyekezzék tájékozást szerezni magának afelől, ha nem lehetne-e a malmot, a város érdekében összeférolg bérbérandi.

Interpellatott a polgármester aziránt, hogy tett-e és minő intézkedéseket a kolerajárvány érdekében? Polgármester adott válaszában kijelenté, hogy a szük-séges előintézkedések minden tekintetben megtétek. A felelet megnyugvással tudomásul vétetett s a kiküldö kolera-bizottság 4 képvisleti taggal szaporitanodnak talhatott; egyzersmind felhatalmaztatott a tanács, járvány esetében, a szük-séges költségeknek esetenkinti utalványozhatására. Δ

A szabolcsmegyei tankerület 1872-ik évi tanügyi állapotáról szóló elnöki jelentés.

Tárgyaltattó a szabolcsmegyei elnöktanácsnak 1873-ik évi febr. 6- és 7-én tartott évnegyedes ülésében.

(Folytatás.)

Az iskoláknak megyénkben való szellemi felvirágoztatását visszatartoztató bajok, nehézségek és akadályok ismeretesek a tisztelt iskolatanács tagjai előtt, mert azokkal már évek óta méltóztatnak foglalkozni ügybürg elődöm alatt is, ki szokott erélyességével és tevékenységével mindent elkövetett az iskolai ügy felvirágoztatására. Emellett okonál fogva csak röviden ímelem a fobb bajokat, melyeknek orvoslására, s ha lehet, végleges elenyéztetésére szük-séges eszközökről tisztellett kérem a tek. megyei iskolatanácsot tanácskoznai és határozni. Ilyen lényeges bajok már a következők.

1. Az iskolakötelek gyermekeknek kimondhatatlan hanyag iskoláztatása.

2. Általában vére, a hozzáim beérkezett jelentések szerint a község előjáróinak és a megyei közigazgatási hivatalnokok egyrészen az iskolai ügyekkel szerlefeletti keveset gondolása. Tisztelt. becsület a kivételnek, mert mindkét részről vannak.

3. Az alsóbb néposztálynak meggyezerte ismeretes nagy szegénysége, mely miatt az ezen osztályhoz tartozó szülékek legnagyobb része gyermekeit jóformán ruházni sem képes, és sok szegében, mint az elljárókról értesítve vagyok, ez egyik leglényegesebb oka a tankötelesek hanyag iskoláztatásának.

ezért virágoztak föl intézményei, mert a természet figyelené annak hasznosságát tárja elénk; kereste isten bölcselében, de egyedül értelmével. Se nép, mely a természetet tevő vizsgálata tárgyál, államban kivivta a szabadságot; előre haladt mint egy nemzet sem; szerette az életet, így a társadalmat is kellett szeretnie; nóit legmagasabbra emelte valamennyi akkori nemzetek között. S e korban nagy szerepet is játszottak a nők. Sophokles drámáiban magasra vannak becsülve. Egy Socrates, Alcibiades, Perikles dicsőrelog nyilatkoznak a nők szelleme felől és Sophokles drámából kitünik, hogy az életszerete mennyire meg volt az akkori nőkben, s mennyire fájta a tudat, hogy egykor meg is kell halni.

Eljött a középkor és elűzte magától a természet. A nőkel meg utáltatta a társadalmat; míg a görög nép az erényt az emberi természet józan kifejeletésében állapítá meg, addig a középkor a társadalmat felszigeteltében, a magános, áhitatos életben akarta feltalálni azt. Nagyon bizonyos, hogy így az egyházi kor leszületé a társadalmat; okot adott arra, hogy nőink a társalgást megutálták. A férj és feleség ez időben gyakran megfogadták, hogy mint házask is nem az életnek, hanem egyenül az ájtatosságnak szenteljen napjaikat. Erre elég példát mutatott II. Henrik császár, Eduard Anglia hitfértője. II. Alfons Spanyol, Imre, István király fia hazánkban. Oly annyira ment e téves hit tulzása, hogy, mint tounsi azt. Gergely említi, nem ritkán lehetett hallani, miszerint a férj nepe elhunytá után e szavakra fakadt: „Közösönm Istennem, hogy a kincset érintetlenül, amit nyerem adhatom vissza szeretednek.“

De hogy jobban megérthessék hölgyeink azt, hogy a középkorban egész a francia forradalomig, mily helyzetben voltak nőink szellemi tekintetben; hogy mily rajongókóttá tette őket a vallásosság téves fellegoza; pár történelmi példát fogok felhozni a kiválóbb rajongások közül.

(Vége köv.)

4. Iskolatitókknak sok községhen nagy szegény-sége és nyomora, mely sok tekintetben csaknem lehetetlené teszi a hivataloskunk és kötelességeink való megfelelést.

A jelöltatás előbrevitelére nézve 1-ső és 2-ik sz. a jelzett legulsobb bajokat véleményem szerint egyedül csak az újonnan szervezendő községi elöljáróság és a megyei közigazgatási szolgálatok erélyessége, pontosságja, s a törvények általuk leendő szigorú végrehajtása szintetheti meg. — Jól tudom, hogy a gyermekek iskolába járatását és az iskolai mulasztásoknak az 1868. XXXVIII. törvények 4-ik §-a értelmében való megbüntetését a községi elöljáróság felelősség terhe alatt kötelességévé tette; de ennél több kívánatlik, nevezetesen: a megyei közigazgatási tisztviselőknél is ugyan azt nem csak kötelességévé tenni, hanem a mulasztásért felelőre is vonni, nem igazolt mulasztás esetében a metánlan hanyag községi elöljárókat elnevezőket együtt azonnal szigorúan büntetni, mert a rendes iskolatitások által eszközendő és előbbre viendő népműveltség a végrehajto megyei községek (nem pedig a tanfelügyelő, megyei iskolatitások és felekezeti hatóságok) kezébe való levele.

A 2-ik szám alatt jelzett bajon törvény által nem segíthetünk; de meg ez felül is mulja a mi erőnkét, hanem itt egyedül csak társadalmi uton eszközendő segítség által lehet enyhíteni a bajt, melynek már csak enyhítése is közelbe visz a célhoz, előre mozditja az ügyet.

(Folyt. köv.)

CSEVEGÉSEK.

Nyirfalomok.

XII.

(Ábrándok egy büvös tündér közelében. — Es wird streng verboten. — Bátorra előre! — A czélnél. — Sokféle háziartalom. — Hosszú áll feyveréssel ma Petyko. — Krátka akart lenni és lán panyegyzón. — Terveznél és eszben maradni. — Meglepetés, jelek, futás. — Különböző kapzaskodó kérdések.)

Valahára itt lehetünk, itt vagyunk ismét lombkorzús hársáid his árnyában, élvezhetjük lágy karjaidban a zengő madárdal, és üde virágillatot, gyönyörű találatokat a tölz sötök torozás, névst és pagatildozés miatt kimerült tagjainkban; reggatták rendezhetik szöke hullámaidon, dalidókat, Lajos-estélyeket tarthatunk felszidett termelében, gyönyörködhetünk Benczi Gyula és Dombi Laci nyirettművészetében, hajtóvadászatot szervezhetünk, mint 1869-ben, a nyiri (képzelt) Crococ, Rinaldo Rinaldink és Fra Diavolók anyit, s ha úgy akarjuk, akár nagyszülőfathatunk is magunkat a pincézrekkel... Így üdvözölve hájos tündére a futóhomok sivatag honának, így üdvözölve ezerszer szívnök szép szerelme, ékes Sóstó!

Azaz, nem vagyunk bizony még ölelo karjaidban, s ah! talán nem is leszünk Hiszen ime, gyönyörű park kapujánál szuronyzsegeve állja utunkat a kemény titálon: úgy az üres, mint teljes szekerekkel való átjárás ottól tíz forintig terjedő büntetés terhe alatt tiltatik. Oh sons! oh fatum! Oh köszív, éremzelli, crudelis férfit, ki e tilalmat kiadva, elzáród epedő lekünköl a viszontlátás kéjes boldogságát! Azután meg husz forint bírsággal feygetőzik! Hiszen kérem, husz forint roppant pénz, valódi krézsi kincs most, midon azért a második ráttért (no meg egy kis régi hátrányért is) úgy megborított az érdekes adóhajtó „publikánus” s meg hozza (hála a nemzet bölcsének e dicső „vív-mányr”!) a késedelmi kamatot fejében is takaros summát szivattoztot ki „beszogatokorságban” sülödöző türeznélkül (hogy tennék kalodába ott, ahol a kótory fundamentoma gérta!). Isten veled hájos tündér, szép álmaink, mosolygó reményeink, Isten veletek...

De nini! hát ezek a briekák, szekerek és taligák hová mennek? Be egyenesen a park kapuján! Hohó! hát nekünk miért nem szabadna? Eh, coupage (Danton) Gyurka! vágtsunk neki is utának; hiszen „ahol sokan vétkeznek, senki sem bünhődik” azután meg mi nem is székrel meggyünk, hanem „taligával” errol pedig hallgat a titálon, „mint a Kósi malma Szoboszlón” Vorwärts, braty Gyurka! hanem valahogy „ki ne találjon”, mint ne lanyé ére tón; mert Abrahamus a Santa Clarara mondjuk! úgy besoroztatjuk kentelet közös-ügyes bakának (lélesből) és púposhatú é a becsületés állatkínzó), hogy meg sem áll az „operenciáig”. Itt vagyunk szerencsésen. Az igaz, ez a kezdetleges „komfortábil” meglehetesen össze-vissza rázott benonkét, de azért lény felünköl üdvözölve szívnök szép szerelme, ékes Sóstó!

Hanem hájos tündér! új tetszik, hogy mióta látunk, nem igen válogatsz imáidóitban s feleved, elhanyagolva minket törz-udvarlóidat és véreidét, Árpád apánk costumjében, valódi cosmopolita létel; szived, mint a toulouse kikötő, hová a hajók a szelroza bármely irányból és bármely lobogó alatt bevonulhatnak. Ezt már csakugyan nem hittük volna! Magunknak képzeltük egészen, feltétlenül, örökre, s ime, itt egy egész kápláralja bugyogós hidalgó lányka köbse a bukfenezet és ezigánykerék; amott egy Tóbitschauból vagy Mödlingből ellillant sváb rohan felé a tópartján bolhatobozó nadrágnan, fején matrózkalappal s vállán evező lapátja; ott pedig egy magas tetejű kalapba (alias: kúrt) és frakka (br!) bujtatót sávó színi egyénység lorgettorozza elbűvölő kecselit, valószínűleg Albinon egyik turistája, vagy valami különcz yankee Baltimorából, ha ugyan nem szabó legény Radkersburgból (Kronland Steyermark) vagy épen Hugli kollégája, akit konok fejünk redbehozására Enzensdorfból „delegált” e vidékre, a realmó rejtelmes utakon kullogó politikája. És a csalfa tündér mind-elyikre mosolyog, mind-egyikkel kaczerkodik. „Az asszony itagat, csalfa és ledér; ő áhálhatatlanság, asszony a te neved, l! Legyen! de azután ne is várd tolnék csalfa lény, hogy mit endig, ezután is a szerelmes ifjú fellengésével magasztaljuk kellemzédet. Nem! a varázsfátyol lehullott szeminkről; most már tisztán látjuk; nyiltan beszélünk.

De ha nem akarunk hűdenek lenni az igazsághoz, hogyan mondjuk a férfieteknek, a fényt árnyak? Hiszen mióta itt voltak, anyai czélszerű újítás, javítás, szépités történt e helyen, hogy valóban elisme részeitek kell nyilvánítanunk a közönség nevében, a Sóstó-egylet irányában. A sétány megújított, s esinos korlátal elkülönítve a „flakkerek” állomási helyelőt; a sétány fái alatt léghuzammentes lánipák; az erdőben tisztán tartott sétányok; a kert ügyes kertészérel és jó gondozásról tanuszkodik; a furdövendégek névsóra díszes keretben kitűsgesztve; a furdövendégek és kádak kifogástalanok (most nem hallunk frivol dalokat a sötölz „mosdatlan szépségektől”; mint nehány éve); a tölzükün „gondolkoz” libegnek; a pincézrek serények, ulvariasok (raugunkhoz illog meg is nagyszógnak); és ami kiválólag dícséret érdemel, naponként negyven pénzt tisztességes szobát bérelhetünk, még pedig a valódi beteg furdövendégeknek oly igen szükséges csendes tájon, hová az olykor zajos mulatsógok hangjai csak megszuvoe, Aeol hárfázójánakékat hatnak el; végül a politika határozatlan szünetel; az asztalnál kényesen foglalnak helyet a jobb és baloldal matadorjai, dr. Halady és dr. Marady, Kruzcok és labanczok, notabek és polgárok, birtokosok és kézművesek, s a helyett, hogy egymással „farkasszemet” nézzenek, az az összeváltt feher- és piroszörzspánt, mint a kibékült gulfelek és göbelleinek, kedélyesen társalognak és kop-pantanak.

Parbleu! hová tévedtünk! Hiszen kritizálni, ócsárolni, dorongolni akartunk, és ime, dicsőenket zengedezünk, mint valami alkalmi poéta, mint egy modern Marullus. Bezzeg sajt, ha nem lehet másként! Atkozott állapot, csak már belekötöhetünk valamibe! Iróltonkat egy botrányért, egy talizadólésért, egy uszályos nörüháért, egy flakkor-gorombásáért. Hah! egy jó eszmét fogtunk! Amint magunkól tudjuk a régi „jó időből” (Schwarzenberg et Comp), a furdövendégek lehető legnagyobb kényelem, olcsóság és élvezet mellett is, megtetszőült képviselői a panaszunk, elégtelenségnek, zugolódásnak a furdöl ellátás szempontjából. Az emberi természet kétségkívül ott sem fogja megtagadni. Úljunk le e ven tölgyfa alá, mely előtt nyug-deten sétálónak át kell vonulnia, majd hallunk elne-

Teringettél, egy lélek sem akar erre jöni! Mi do-log ez? Mesegették-e, hogy itt veszedelmes egyéniség öllökölök utánuk „quaerens, quem devoret”, vagy pusztán a véletlen játéka, hogy mindenki irányt váltva folytatja sétáját? Ah! itt j! a mi angolok; ettől legalább hallunk anyit: „goodam!” ebből aztán bár angol anyit tudunk, mint a csuszás és cseremis nyelven, majd magyarázunk mi (ismert privilegiumunknál fogva) anyit, hogy „hírmondó” igazmondásunkkal akár ruinálhatjuk is a Sóstó-egyletet! De miért tartja fenn esernyőjét az a hóbortos angol? Különczökdösből, s a vendai vörös háju manchesteri „miss”-nek tett fogadás következtében? Deissenこそ ember értte! most látjuk, mit eddig a tölgy lombosóra állól nem láthattunk, hogy ugyan esik az eső s ezért vonult el mindenki a sétányról. Menjünk mi is fedél alá. Compostellai Jakab általzunk! alig nevelny lépésretölünk egy hársfura snttöl a villám, iszonyatos dörgéssel. Vajjon nem ütött-e agyon bennünket? Nem vagy kár volna, gondolja ön mionsignore Pishlogi? Semmiképen nem osztjuk nevézet, és hála eszlagzatunknak! meg cliknk és versenyt futunk a hóbortos angolnak loksobánk felé. Uf! itthon vagyunk, de minő állapotban! Elfáradtan, félretört esz-masarrakkal, tönkrement diszöltönnyel; szobánk levegő rekedt és főtó, mint a kalit a „puszták királyán” s meg hozza a rágalmazás olymi gyönyörökét is elestünk. Nem nem! e gyönyöről nem akarunk, nem fogunk lemondani, bár dörög az ég s villámot lö, bár fractus illabatur orbis!

Miért micsenek a Sóstón fedett sétányok, ahol eső időben is járálhatnánk, udvarolhatnánk? Miért nem állított az egylet minden előfára villámhárítót? Vagy ha ez költséges, miért nem intézkedik, hogy a furdövendő tartama alatt ne legyen zápor, villámzás, mennydörgés, zivatar? Vagy legalább miért nem táviratoztat minden huszonnégy órában R...ba, meg tudni eleve, milyen idő lesz itt mindnapon? Ott bizonyosan meg tudnák mondani, miután ott székelt az a nagy hatalom, mely „esalatközhatatlan.”

— z — y.

ÜDONSÁGOK.

(C) A f. szabolesi ref. egyházmegye multdó 11-ik s következő napjain Nyiregyházan tartott gyűlésen, több közérdeki ügyek vétettek tanácskozás alá. Mindenek fölött említésre méltó az egyházmegye ügy, buzgó s erélyes eszere a látogatóságú táblázatokból gondosan összeállított, statisztikai adatokban gazdag, egyjelentéses, hitefeltekezi nevelés-ügyinkről. E munkálkinyomtatni rendeltették; egyszeresmind minden egyházból sürgesen bekértenek az iskolamulasztó gyermekek egyenkéntét hanyagul iskolázható szülők névsóra s a jelentéshez egykinyomott példányához csatolva, erélyes intézkedés alapján a megyei bizottmányhoz áttétetnek. Ugyanek az gyűlésen lemondott a szabályok értelmében; miután hivataloskodásának 3-ik évét is be-töltötte az eszeres. Egy üresedésben levő pápi ümői hivatalra beérkezett a szavazatok; de miután általános szavazattal többséget senki sem nyert: a három legutóbb szavazatot nyert dr. Heiszler József, Buzik Zsigmond és Lukács Ötön újabb szavazat alá bocsátattak. Népevelés tanítói egyletek alakítása hozottot indítványba, melynek tárgyalása a jövő gyűlésre halasztottat.

□ A helybeli elemi és gymnasiumi tanítókétezők következő értesítést kapunk, mi a tanügy iránt tartózkó kötelességünköl kifolyog, ezennel nyilvános-ságra hozunk. A tanjai iskolákba összesen 554 tanuló jár, kik közül a közelebbi nyári vizsgán jelen volt 383, hiányzott 171. A tanjai tanítók száma 10. A városi elemi iskoláknál be van jegyezve 1084 tanuló, kik közül a vizsgán jelen volt 844, hiányzott 240. A tanítók száma

13 és 1 segéd. A gymnasiumba jár, épedig az 1-ső osztályba 62, — a 2-dikba 28, — a 3-ikba 28, — a 4-ikbe 11 s az 5-ikbe 9; összesen 138. Egy-két tanjai tanító kivételével, tanítónk egészen vev, teljesen kiképzot, nagyrészen jeles, söt kitünő eredményt mutatnak tel, mit igazdalanul nem csakely részben Kiss József ke-reletti tanfelügyelő urnak köszönünk, kinek itteni szak-értot utasításai több tanítónak megdadták a szükséges irányt és tájékozást. Elemi iskoláinknál jól esett lát-nunk azon kezzel fogható haladást, melyet növendékeink ez évben a magyar nyelvben tettek, úgy a tanjai mint a városi iskolákban. Résztéven szegény, részént szorgalmatos, s különösen a magyar nyelvben magukat kitün-tetett tanuló között, jutalom- és ösztöndíjkepen, köny-vekben és pénzben 26 frt 20 kr osztottat ki. Ezenkí-vül 6 tanjai tanító nyert 50 forintot, egy városi tanító (Pazár István) 20 frtot, a magyar nyelv tanításában ki-mutatott eredményért. Az ösztön- és jutalomdíjak a Ko-bilicz, Szekeres, tápúntizeti, Szilágyi-, Andaházy-, Su-ták- és Reguly-féle alapítványokból kerültek ki. Gymna-siumunk ezévben is öröndetes szellemi virágzásba ma-tottat fel.

* Özevgy László Józsefnél aki már 22 év óta foglalkozik a leány neveléssel „polgári leányneveléde” szándékozik nyitni Nyiregyházan meg eziden. Akinek Nyiregyháza város jóvöje meglövédése és jóléte szíven fekszik, csak örülhet e hír olvasásán. A polgári vagy közepes tály, az mely az országot és nemzeteket képezi tulajdonképen. Ahol ez osztály művelt, az gazdag és szabad is egyszersmind. Mily szép dolog pedig gaz-dag és szabad állni polgárnak lenni. Hogy ezt elér-hessék első a nevelés. Mi lelkünk melyből üdvözöljük László Józsefnél asszonyt, aki e polgári leányneveléde létre szándékozik állani; rég óhajtott reménynek teszi le alapját ezzel. A tanjai havonként, egy-egy leányka után 2 frt. 50 kr. leend; tehát oly összeg, melyet a legszegényebb iparos is képes nélkülözni, hogy gyerme-keinek nevelését előmozdítsa. A nők munkakörének ma-holnap megélté változni; az életszükséletek sokfélesége és drágasága miatt, életpályákat kell elfoglalni a nő-világban, hogy a ház vezetése mellett, bizonyos jöve-delmet is hajtson a családnak. Szükséges tehát, hogy a leány gyermek a növeléden alapot szerezzen, hogy képességet nyerjen az ismeretek, tudás és műveltség által önálló foglalkozásra is. Addig is, míg ez új nö-veléde megvalósásról határozottabb hírrel szolgálnak, felhívjuk az illeto szülők figyelmét e fr. évi szeptember hó 1-en megírandó polgári leány növeléde. Bejelent-kezték szóval vagy levélben egyelőre e lap szerkesztő-sége is elfogad. Jelenleg egy aláírasi ív kering a szül-ök közt a végett, hogy előlegesen legalább 30-40 le-ányka biztosítsa legyen.

— A hegyaljai ág. ev. egyházmegyei gyű-lés f. 6. július 2-án tartottat meg Miskolczon, hely-beli eszeres lelkész n. Bartholomaeidész János és a vendai felügyelő Péchi Tamás helyett Jób Ferencz el-nökletük mellett.

— Palánszkyne-Csopó Ida asszony leánynevelé-dejében multdó 30-án tartottat meg az ezvi nyári nagy-vizsga meglepően fényes sikerrel. Meg nem állhatjuk, hogy ne jelezsük ama hideg közsényt, amit az intézet iránt általában a férfiak tanusítottak. A nagy női közön-ység közt csak itt-ott tünt fel egy-egy férfiarcz. E hideg-ség azonban nem csak ott, a gymnasiumi vizsgán is tapasztalható volt. Ugyáztisik, hogy a nevelés ügye csak harnad, negydránig kérdés ma, az anyag, a megzaga-dóság és száradásnak. Elég szomorú dolog, ha a szülők nem érdeklődnek gyermekeik előhaladásán. Az új nö-veléden is f. 6. szeptemberhő elsőjén kezdetik meg. A zongora-vizsgáról, mely delután tartottat meg, szintén dicsérettel kell megemlékeznünk. E tantárgyat Szénfy Gusztáv, Szénfy Gyula, Kratzer Sarolta és Palánszky Margit adták elő a növendékeknek. E vizsga műsorozata következő volt: 1) Nyitányul „Induló” Hunyady László dalmból, Erkel Ferenczotl 6 kézre; előadók: Palánszky Jolan, Mandel Róza és Hönch Janka. 2) „Ballet” Orpheus operetből Chovataltól; előadja: Jéger Luiza. 3) „Egyvele” Hunyady László dalmból, kezdők szá-mára átirat Szénfy Gusztávotl; előadja: Jéger Amália. 4) „Fischerléd” Bayertól és „Van neki...” népdal négy kézre, átirat Szénfy Gusztávotl; előadja: Palánszky Lenke. 5) „Allegro” Stradella dalmból, Plotowtól és „Hortelendy indulója”, átirat Szénfy Gusztávotl; előadja: Nádassy Mariska. 6) „Oh va tu petit oiseau?” Hestől és „Kis bokréta” Szénfy Gusztávotl; előadja Szilvássy Irma. 7) „Casta diva”, ima Norma dalmból, átirta Szénfy Gusztávotl és „Kis ábránd” Szénfy Gusztávotl; előadja: Vadnay Róza. 8) „Victoria nocturne” Brilley Richardtól; előadja Korányi Ida. 9) „Fleurs des Alpes” Borbottól és „Andalgis magyar népdalok felett” Szénfy Gusztávotl; előadja: Mandel Róza. 10) „Momens musicales” Schubert Ferenczotl és „Ot magyar népdal”, átirat Szénfy Gusztávotl; előadja Palánszky Jolan. 11) „Le Calme du matin” Lefebvre Werlyotl és „Törökék” Emlek házamra-féle ábrándból, Székelyotl; előadja: Hönch Janka.

+ Egy fiatal ember alkalmazást, illetoleg írásbeli munkát keres a helybeli ügyvéd urnaknál, vagy bárkinél, aki napokint folytonos írásbeli munkával ellát-hatja. Írása igen szép és helyes. Bővebb tudósítással e szerkesztőség szolgál.

(p) Palánszky Sámuel helybeli tanár úr 50 frtot tett le a napokban a városi kapitányi hivatalnál jóté-kony czelokra leendő fordítás végett. Mint tudjuk ez 50 frt. egy a t. tanár úr és Müller Lajos táncmester úr közt fölmerült differenciát végleges megszüntetése vé-gzett. Tetteit le hogy: inter duos litigantes, egy harmad-ikk örüljön. Mindegy, bármiből keletkezett legyen is ez 50 frt; a jótékony czelra lett felajánlás által, mindenbi-zonyonyal elvonul az árnyék, amely talán a nemesen be-fejezett ügyben versengők valamelyikére eshetett volna.

* Az épülfelépés levő helybeli ref. templom javára, a vendőlő udvarán levő szinkörben, nevédek lenyálak buzgólkodásából, Müller Lajos úr vezérelet alatt, f. 6. június 30-án táncz, szavaltat és zeneest-élyt rendeztetett következő műsorozattal: 1) „Magyar magán táncz”; 2) lejtve egy növendék leányka által. 2)

Nyilt levél Krasznay Gábor urhoz, mint az ellen-zek elnökéhez.

A magának országos jó hirt s nevet szerzett Nyiregyházi ellenzék ezidőszerént, midőn országszerte mindenfelé megynelkben is léteklről eroteles hangot szándékoznak adni elvroknak, melyen hallgat. Ennek oka nem lehet más, mint az, hogy az ellenzék tisztelt elnöke közgyűlést tartani nem melltöztatik.

A „Szabolcs” figyelmes olvasói tudomást szerezhettek ugyan arról, hogy elnök ur nevezett lapban lemondott; ez eljárás azonban correctnek nem tarthatjuk részint azért, mivel az ellenzék egyrésze, a lapot nem olvassa, részint azért, mivel azonok testület, mely önt osztatlan bizalmával megajándékozá, megérdemli azt, hogy elfogadott s közmegelőzéssel folytatott tisztét ugyanazon testület kezébe tegye le és végre is, mig új elnök nem választatik, bármely testületnél, vagy a régi elnök, vagy ennek határozott lemondása, vagy épen halála esetében ideiglenes, vagy korohlók végzi a teendőket. Mi tehát mindaddig, mig ez meg nem történik, más ellenzék elnököt nem ismerhetünk s mulasztásaink és hátramaradásunkat a felelősséget magunkról oharítani kénytelenek vagyunk.

Tisztelettel kérjük azért tisztelt elnök urat, melltöztassék sürgösen gyűlést tartani, hogy mulasztásainkat jóvá tehessük.

Nyiregyháza jul. 2. 1873.

Több ellenzék polgar.

S Z I N H Á Z.

Csötörtörklön, június 26-án Ács Irma jutalmában „Griseldis a szénegőt leánya” dráma 5 felvonásban, írta Halm Frigyes. Az esős idő miatt csakis anynyi közönség jött be, hogy a napi költség fedezve lett. A je-

len volt műértő közönség tapsokban pótolta a pénztári hiányt; ha ugyan pótolta. E dráma 2 kiemelkedő alakját Komáromi (Percival) és Ács Irma (Griseldis) kitünő sikerrel állították elő. A többi működlők szintén beütölték helyüket.

Szombaton, június 28-án Boér Emma k. a. első föllepteül „Gauthier Margit” Boér Emma k. a. minden bizonynyan egyik azon hazai művésznöknek, akiket birni nyereség. Legezősebb oldala az érzelmesség anélkül, hogy érzélgős volna. Erzelmissége finom, természetes, és önként foly. Szava elég tiszta és csengős; hangszólása korrekt, nyelve helyes; néha azonban, kivált ha siet, kissé egyhangu. Gauthier Margit, tagadhatatlanul a bravour szerepek közé tartozik, melyben sok művészeti szépet lehet feltüntetni; de anél kevesebb erkölcsi igazságot. Prielle Péter (Armand) ismét megmutatta, hogy a szorgalom és akarat mindenható a szinpadon. Az ő Armandja olyan hü és igaz volt, aminővel igen ritkán találkozhatni. A közönség kitünő melegséggel fogadta a tisztelt vendéget, amit ő valóban meg is érdemel. Az előadás végig kerek és élvezetes volt.

Vasárnap, június 29-én, Boér Emma k. a. 2-ik föllepteül: „A betyár kendője”, népszimni Abonyitól. E mű ma harmadszor kerül szinpadunkra s daczára ennek, ma is megtöltö a házat. Boér Emma k. a. nem állított ugyan elénk Orszi alakjában valami újat, amit Priellend fölfogásában és játékában, legalább körvonalmalban ne láttunk volna; azért mégis folyvást érdekfeszítő volt átgondolt játéka. Csupán egy mozzanat színezett erősebben, ami felkelté figyelmünket és megragadott. Ez „az erdőre kihívás”, mely valódi művészi fogásokkal volt esetelve. A többi szerepek mind a régi ismert kezekben voltak. Közönség meglehetősen szép számmal.

Felölös szerkesztő: K. Kmetyh István.

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

A nyiregyházi kir. törvényszékhez tartozó fogházban elhelyezett fegyverczek részére szükségessé által-vezek hordása, ugyszintén ugyanazon fogház udvarán időszakonként összeggyűjtendő szemétnék kivitele, a folyó év második felére, szóbeli árlejtés utján kiadandó lévén: erről a vállalkozni szándékozlók oly figyelmeztetéssel értesítettek, hogy ezen árlejtés f. é. júliushó 15-én d. e. 9 órakor alulirt kir. ügyészégg hivatalos helyiségében fog megtartatni. A bánat-pénz 30 frt; a vállalat további feltételei, alulirt hivatalnál megtekinthetők.

Kelt Nyiregyházan, 1873. júliushó 1-én.

(2-1) Királyi ügyészégg.

Hirdetés.

A bécsi „Oesterreichische Hypothekar-, Credit- és Vorschus-Bank” tulajdonát képező nagylétai birtokon következő tárgyak szabad kézből eladandók:

- 1) egy egészen új, még nem használt Wolf-féle gőz kazán,
 - 2) egy befalazott régi kazán,
 - 3) egy 16 löerejű gőzgép, (3-3)
 - 4) egy háromjáratu gőzmalom,
 - 5) teljes szeszyár készlet.—
- Értekezhetni Nagy-Létán, Kopf Dávid urral. Nagy-Váradon, 1873. június 16-án.

Dr. Kralovszky Mór
mint a bank ügyvédjé.

Eladó gép.

Egy még keveset használt jókarban lévő „Hornsby fele arató gép”, kedvező föltételek mellett eladó. A venni szándékozló alulírtólnál Nyiregyházan jelentkezzék.

(3-3)

Juhász Kálmán.

Kolera ellen hathatós óvszerül

ajánlja most érkezett

vörösbort és boroviczkát

(3-2)

a csemege-terem.

Hirdetés.

Özvegye Bartholomacidesz Károlyné asszony, f. é. július 1-től elfogad magános urakat és tisztéket egész- és félkosztra. A föltételek az illető lakásban a paplakban megtudhatók. Tudtára adja egyszerűszemind a t. közönségnek, hogy fogatja, mérsékelt áron, a város közelében fekvő helyekre kibérelhető.

(3-2)

Bérbeadó lakás.

A tokaji-utczán 400. sz. a. ház, mely áll: 4 lak- és 1 előszobából, 1 konyha, 2 éléskamara, 1 pince, kocsizás, 4 ló és 4 telnévre való istálló, fűskamara és sertésólból, folyó évi Szt. Mihálynaptól fogva bérbe kiadó.

Tudomást nyerhetni ugyanott

(0-1)

Simicsék Ferencznel.

294. sz.

Hirdetmény.

Tokaj városában a fútczán kedvező helyen fekvő ugynevezett „Fekete sas” kincstári korsmaépület, az italmérés joggal, és egészen jókarban levő állással együtt, folyó évi szeptemberhó 1-től 1876-ik évi szeptemberhó 1-ig, azaz 3 évre haszonbérbe fog adatni, 1873. július 29-én délelőtt 10 órakor megtartandó 2-ik nyilvános árverésen.

A korsmaépületben a mérő szobán és bérlő lakszobáin kívül, még négy vendégszoba is van. Az árverési feltételek alulirt hivatalnál, a hivatalos órákban átolvashatók.

A szóbeli árverés megkezdéseig szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok szintén elfogadhatnak. (3-2)

Tokaj, 1873. júniushó 22-én.

M. k. urad. gazd. hivatal.

Eladó házhely.

Nyiregyháza városa részéről közhírré tétetik, hogy a már képviselőileg eladati határozott **liba- és zöldfa-utcák közti régi malomhely,** f. é. júliushó 12-én délután 3 órakor a hely színe nyilvános árverés utján, a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni. A föltételek a főjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Nyiregyháza, júniushó 26-án, 1873.

(2-2)

Jurányi Hugó,
főjegyző.

Fogorvosi jelentés.

Van szerencsem a n. é. közönségnek tudomására juttatni, hogy Nyiregyházan keresztül utaztomban, e nemes városban csak néhány napig maradhatok, mely idő alatt valamint mindenféle fogorvoslásra, úgy kész ujfogak betételére is készséggel ajánlkozom. Az új fogak a legujabb amerikai rendszer szerént mesterleg készítve.

(0-1)

Mély tisztelettel
C. W. Denecke
fogorvos Hannoverából
lakik Miskolczon.

TORJAY KÁROLY

(0-2)

fűszer- és festék-kereskedő Nyiregyházan

(Gredig és Teszter urak házában)

tisztelettel felhívja a helybeli és vidéki nagyérdemű közönség becses figyelmét és ajánlja jól be rendezett fűszer- és festék czikkjeit.

Nagyválasztékban kaphatók kész festékek firniszolásban. Ugyminut:

Ultramarin-kék, berlini-kék, ezinóber, zöld, sötét és világos, kávészín, sötét és világos, szatínóber, ubraun, sötét és világos, ockersárga, esászárgöld, angolvörös, fenyőkorom, raff. eremsi-fehér, ezüst-szürke, horgony-fehér és több mindenféle festék csomagokban; ezeken kívül kaphatók:

Finom világos **firnisz** fontja 36 kr., **copál-, damár- és gyantalak, padoztalak,** párisi **csizma-lak,** legfinomabb **politur,** habkő nagy darabokban, finom sárga **enyv fontja 40 kr., szűcsöknek** most érkezett valódi **brazíliai orleán fontja 1.40 kr., kalapos- és festőnek** finom fekete **berzseny fontja 10 kr.,** finom fekete **szusztér-szurok** és kitünő jó **esiriz; porzó fekete, vörös és kék; legfinomabb copirtinta** fontszáma; **gelatin** fehér és **vörös; ossa sepiá** tajtpipatisztító; angol **hólyagpapír** 1 iv 8 kr. Krözer gyógyszerész jóhatásu **güszitacsokaládéja;** valódi **Szehofer-balzsam; tisztaujlaki bajuszpedró; bikszádi savanyuviz;** és valamint minden e szakba vágó czikkék jutányos áron.